

У подальшому, наше дослідження буде спрямоване на визначення, теоретичне обґрунтування та експериментальну перевірку педагогічних умов адаптивного управління освітнім процесом у спеціальній загальноосвітній школі-інтернат, специфіка діяльності якої полягає у забезпеченні реалізації права громадян на базову загальну середню освіту шляхом спеціально організованого освітньо-виховного процесу в комплексі з корекційно-розвивальною роботою, медичною реабілітацією.

Список використаних джерел:

1. Ямбург Е.А. Школа для всех: Адаптивная модель : (Теоретические основы и практическая реализация) / Ямбург Е.А. – М. : Новая школа, 1996. – 352 с.
2. Шамова Т.И. Управление образовательным процессом в адаптивной школе / Т.И.Шамова, Т.М. Давиденко. – М. : Центр «Педагогический поиск», 2001. – 384 с.
3. Третьяков П.И., Митин С.Н., Бояринцева Н.Н. Адаптивное управление педагогическими системами : Учебное пособие для студентов высших учебных заведений / Под ред. П.И.Третьякова. – М. : Центр “Академия”, 2003. – 368 с.

УДК 373.5.011.3-052:37.015.31:364-212

В.І. КОБАЛЬ

кандидат педагогічних наук, доцент,
зав. кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти,

О.М. ЩАДЕЙ

магістр спеціальності «Освітні, педагогічні науки»,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ПРЕВЕНТИВНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Одним із важливих компонентів управління виховною роботою закладу освіти є управління виховною роботою щодо профілактики та корекції протиправної поведінки дітей і підлітків. Актуальність такої діяльності обумовлена тим, що упродовж останніх десятиліть відбувається швидке розширення спектру девіантної активності дітей і молоді в царині соціокультурних девіацій і залежностей (таких як ігроманія, інтернет-залежність тощо). У сферу підліткових девіацій потрапляє все більше молодих людей, найбільш дієздатна і активна частину населення, яка автоматично погіршує свої «стартові» умови соціалізації, виводячи себе із активного громадського життя.

У Національній доктрині розвитку освіти наголошується, що освіта в Україні має стати «найважливішим чинником гуманізації суспільно-економічних відносин, формування людини в дусі відповідального ставлення до власного здоров'я і здоров'я оточуючих як до найвищої індивідуальної і суспільної цінності» [1].

Підвищити результативність профілактики відхилень у поведінці дітей і молоді можливо за умови організації відстеження позитивних і негативних тенденцій в освітньому процесі, а саме: ставлення учнів до навчальної та громадської діяльності, праці, педагогічних впливів, однолітків, токсичних речовин і алкоголю; рівень засвоєння моральних норм і цінностей; сформованість життєвих і професійних планів, розвиток інтересів, вольових якостей, навичок самоаналізу, самокритичного ставлення до себе, культури поведінки, здатності до емпатії тощо. Педагогічний моніторинг є дієвим інструментом реалізації вищезазначених завдань.

Під час проходження управлінської асистентської практики в закладах освіти на базі Копиновецької ЗОШ I-II ступенів Мукачівського району Закарпатської області нами було проведено дослідження щодо стану превентивного виховання в основній школі.

Мета дослідження – вивчити соціально-психологічні чинники, що сприяють превентивному вихованню; визначити форми і способи профілактики девіантної поведінки учнів 8-9-х класів.

Дослідженню підлягали такі компоненти девіантної поведінки підлітків:

1. Рівень розвитку мотиваційної та емоційно-вольової сфер, що розкриваються через систему показників: ставлення до навчальної та громадської діяльності, педагогічного впливу, однолітків, шкідливих звичок.

2. Сформованість моральних норм і цінностей, інтересів і потреб.

3. Здатність протидіяти негативному впливу.

При цьому враховувались такі фактори, умови превентивного виховання:

1. Психологічний і моральний клімат у сім'ї, дитячо-батьківські стосунки.

2. Методика соціально-педагогічної профілактики девіантної поведінки підлітків у загальноосвітніх закладах.

3. Організація позашкільної освіти, що реалізує інтереси і потреби підлітків.

4. Загальні особливості проявів дефектів правової та моральної свідомості підлітків.

5. Створення в закладі загальної середньої освіти сприятливого комунікативного простору.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що отримана інформація щодо стану превентивного виховання в основній школі, може бути використана в практичній діяльності керівників, педагогів, психологів, соціальних педагогів, педагогів установ додаткової освіти для забезпечення ефективності управління процесом соціально-педагогічної профілактики девіантної поведінки та запобігання противоправної поведінки підлітків.

Для реалізації мети дослідження та різнобічного вивчення проблеми було розроблено анкету для учня, яка включала такі типи питань: усі запитання прямі; 7 запитань напівзакритих та 16 закритих; 9 запитань двоваріантних та 14 багатоваріантних (із формою відповідей «меню»). Крім анкетування проводились також індивідуальні та групові бесіди з учнями, адміністрацією школи, педагогами.

Результати дослідження дали можливість сформулювати такі основні рекомендації щодо вдосконалення процесу управління превентивною роботою у напрямках виховно-профілактичної діяльності загальноосвітньої школи в контексті нівелювання девіантної поведінки та усунення причин, що її породжують:

а) реалізація тісної співпраці з інститутом сім'ї;

б) урізноманітнення змістовних видів діяльності підлітків у сфері вільного часу;

в) проведення концертів, конкурсів, вікторин, масових свят та інших культурних заходів у сфері позакласної та позашкільної діяльності підлітків;

г) реалізація спортивно-оздоровчої діяльності як упродовж навчального року, так і в канікулярний час;

д) забезпечення соціального захисту підлітків і узгоджена діяльність усіх соціальних інститутів, що здійснюють профілактику девіантної поведінки стосовно конкретного учня;

е) упровадження програми примирення серед однолітків, яка навчає учнів вирішувати конфлікти ненасильницьким шляхом за допомогою медіаторів (посередників), шляхом створення у навчальних закладах служб порозуміння.

Успішна реалізація зазначених рекомендацій можлива за умови об'єднання керівником закладу освіти зусиль фахівців різного профілю: соціальних педагогів, класних керівників, психологів, медичних, соціальних працівників, а також у тісному контакті педагогічного колективу загальноосвітніх закладів та батьків.

Список використаних джерел:

1. Національна доктрина розвитку освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>

УДК 331.52

В.В. КОЗИК

кандидат економічних наук, професор,
зав. кафедри економіки підприємства та інвестицій,

Т.О. ПЕТРУШКА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій,

О.Б. МУСІЙОВСЬКА

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій,
Національний університет “Львівська політехніка”,
м.Львів, Україна

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ТА ВИМОГИ РИНКУ ПРАЦІ

Інтеграційні процеси в економіці створюють передумови для формування світового та регіональних ринків праці з їхніми вимогами та закономірностями розвитку. Набуття Україною безвізового режиму з більшістю європейських країн обумовило значний відтік її працездатного населення для роботи за кордоном. Серед них значною є кількість фахівців з вищою освітою. Ознак, на відповідні їхній освіті посади вдається влаштуватися лише незначній частині випускників українських вишів. Причиною цього часто є недовіра до вітчизняної системи освіти через її невідповідність рівню вимог системи освіти, а відповідно і ринку праці провідних європейських країн.

Питання вищої освіти та перспектив її розвитку, методів навчання та управління якістю освіти були об'єктом дослідження багатьох науковців, зокрема: Лугового В.І., Жук Л., Рашкевича Ю.М., Таланової Ж., Яструбського М., обговорювались учасниками XIII-ї Міжнародної науково-практичної конференції “Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору” (22-25 листопада 2018 року, м. Київ), VII-ї Міжнародної науково-практичної конференції “Ефективність організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку вищої освіти” (2017 рік, м. Київ).

Напрацювання вітчизняних науковців та прийняті за останні роки законодавчі акти суттєво змінили підходи до освіти в Україні, зробили її цікавішою та привабливішою для оволодіння. Разом з тим, прийняте законодавство окреслює загальні тенденції та підходи в здобутті вищої освіти і не в змозі визначити абсолютно усі нюанси її здобуття та практичного застосування, яке значною мірою визначається ситуацією у зовнішньому середовищі, рівнем розвитку економіки тощо.

Власне, перш за все, зміни зовнішнього середовища (потреби робочої сили, переважно некваліфікованої, на ринках праці провідних країн, надання Україні безвізу тощо) поряд з перебудовою вітчизняної економіки до вимог постіндустріального та інформаційного суспільства обумовили зміни на внутрішньому ринку праці та його структурі. Застарілими та не потрібними стали багато технічних спеціальностей і, навпаки, різко затребуваними стали спеціальності, пов'язані з цифровими технологіями та ІТ-спрямування, менеджерські професії. Характерними рисами сучасного вітчизняного ринку праці стали переважаність дипломованими фахівцями, зростання відсотку тимчасових посад (на період виконання проекту тощо). За такої ситуації працедавці мають широкі можливості для вибору необхідних їм фахівців та встановлювати свої вимоги до їх кваліфікації та практичного досвіду. Часто відсутність останнього і створює проблеми для працевлаштування випускників ЗВО.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>